

21994A1223(16)

23.12.1994.

EIROPAS KOPIENU OFICIĀLAIS VĒSTNESIS

L 336/191

VISPĀRĒJAIS LĪGUMS PAR PAKALPOJUMU TIRDZniecĪBU

DALĪBVALSTIS,

ATZĪSTOT pieaugošu pakalpojumu tirdzniecības nozīmi pasaules ekonomikas izaugsmei un attīstībai;

VĒLOTIES izveidot daudzpusēju principu un noteikumu sistēmu pakalpojumu tirdzniecībai, lai paplašinātu šādu tirdzniecību atklātības un progresīvas liberalizācijas apstākļos, kā līdzekli visu tirdzniecības partneru ekonomiskās izaugsmes veicināšanai un jaunattīstības valstu attīstībai;

VĒLOTIES savlaicīgi sasniegt progresīvi augstāku liberalizācijas līmeni pakalpojumu tirdzniecībā ar regulāru daudzpusēju sarunu raundu palīdzību, kuru mērķis ir visu dalībnieku interešu veicināšana uz savstarpēji izdevīgiem pamatiem un nodrošināt visaptverošu tiesību un pienākumu līdzsvaru, vienlaikus pienācīgi respektējot nacionālās politikas mērķus;

ATZĪSTOT Dalībvalstu tiesības regulēt un ieviest jaunus noteikumus attiecībā uz pakalpojumu sniegšanu to teritorijās, lai īstenotu nacionālās politikas mērķus, un pastāvēt atšķirībai pakalpojumu noteikumu attīstības pakāpēs dažādās valstīs, un sevišķi jaunattīstības valstu nepieciešamību izmantot šīs tiesības;

VĒLOTIES nodrošināt pieaugošu jaunattīstības valstu dalību pakalpojumu tirdzniecībā un pakalpojumu eksporta paplašināšanu *inter alia* nostiprinot to iekšzemes pakalpojumu apjomu, kā arī efektivitāti un konkurētspēju;

ĪPAŠI IEVĒROJOT vismazāk attīstīto valstu nopietnās grūtības sakarā ar to īpašo ekonomisko situāciju un attīstību, tirdzniecības un finansiālās vajadzības;

VIENOJAS PAR TURPMĀKO.

I DAĻA

DARBĪBAS SFĒRA UN DEFINĪCIJAS

I pants

Darbības sfēra un definīcijas

1. Šis Līgums ir spēkā attiecībā uz Dalībvalstu pasākumiem saistībā ar pakalpojumu tirdzniecību.

2. Šī Līguma kontekstā pakalpojumu tirdzniecība tiek definēta kā pakalpojuma sniegšana:

- a) no vienas Dalībvalstis teritorijas jebkuras citas Dalībvalsts teritorijā;
- b) vienas Dalībvalstis teritorijā jebkuras citas Dalībvalsts pakalpojumu patērētājam;
- c) ko veic vienas Dalībvalsts pakalpojumu sniedzējs, izmantojot komerciālo pārstāvniecību jebkuras citas Dalībvalsts teritorijā;
- d) ko veic vienas Dalībvalsts pakalpojumu sniedzējs, izmantojot Dalībvalsts fizisko personu klātbūtni jebkuras citas Dalībvalsts teritorijā;

3. Šī Līguma kontekstā:

- a) "Dalībvalstu pasākumi" nozīmē pasākumus, kurus veic:
    - i) centrālās, reģionālās vai vietējās valdības un varas institūcijas; un
    - ii) nevalstiskās organizācijas, pildot saistības, kuras tām deleģējušas centrālās, reģionālās vai vietējās valdības vai varas institūcijas;
- Pildot savas saistības un pienākumus saskaņā ar Līgumu, katra Dalībvalsts veic tai pieejamos saprātīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka reģionālās un vietējās valdības un varas institūcijas un nevalstiskās organizācijas tās teritorijā ievēro minētās saistības un pienākumus;
- b) "pakalpojumi" ir jebkuri pakalpojumi jebkurā sektorā, izņemot pakalpojumus, kurus sniedz, realizējot valsts varas pilnvaras;
  - c) "pakalpojums, kas sniegts, realizējot valsts varas pilnvaras" nozīmē jebkuru pakalpojumu, kas netiek sniegts uz komerciāliem pamatiem vai konkurējot ar vienu vai vairākiem pakalpojumu sniedzējiem.

II DAĻA

VISPĀRĒJĀS SAISTĪBAS UN DISCIPLĪNAS

II pants

Vislielākās labvēlības režīms

1. Attiecībā uz jebkuru šajā Līgumā ietvertu pasākumu katra Dalībvalsts nekavējoties un bez nosacījumiem piešķir attiecībā uz jebkuras citas Dalībvalsts pakalpojumiem un pakalpojumu piegādātājiem statusu, kas ir ne mazāk labvēlīgs kā tas, ko tā piešķir jebkuras citas valsts līdzīgiem pakalpojumiem un pakalpojumu piegādātājiem.

2. Dalībvalsts var veikt pasākumu, kas neatbilst 1. punktam, ar nosacījumu, ka šāds pasākums ir īpaši uzskaitīts pielikumā par II panta izņēmumiem un atbilst tā nosacījumiem.

3. Šī Līguma nosacījumi nekavē Dalībvalsti piešķirt vai sniegt priekšrocības kaimiņvalstīm, lai veicinātu pakalpojumu apmaiņu pierobežas zonu ietvaros, kuri tiek gan radīti, gan patērēti uz vietas.

III pants

Atklātība

1. Katra Dalībvalsts nekavējoties, izņemot ārkārtas situācijas, publicē vēlākais uz to spēkā stāšanās brīdi visus vispārējas piemērošanas pasākumus, kas attiecas uz šo Līgumu vai ietekmē tā darbību. Starptautiskie līgumi, kas attiecas uz pakalpojumu tirdzniecību, vai ietekmē to, un kuriem Dalībvalsts ir pievienojusies, arī tiek publicēti.

2. Ja publicēšana saskaņā ar 1. punktu nav iespējama, šādu informāciju dara publiski pieejamu ar citiem līdzekļiem.

3. Katra Dalībvalsts nekavējoties un vismaz reizi gadā informē Pakalpojumu tirdzniecības padomi par jaunu likumu, noteikumu vai administratīvo norādījumu ieviešanu, vai izmaiņām pastāvošajos tiesību un normatīvajos aktos, kas būtiski ietekmē pakalpojumu tirdzniecības kārtību, ko Dalībvalstij nosaka īpašās saistības saskaņā ar šo Līgumu.

4. Katra Dalībvalsts nekavējoties atbild uz visiem jebkuras citas Dalībvalsts specifiskas informācijas pieprasījumiem attiecībā uz jebkuru no tās vispārējās piemērošanas pasākumiem vai starptautiskajiem līgumiem 1. punkta izpratnē. Katra Dalībvalsts izveido arī vienu vai vairākus pieprasījumu izskatīšanas centrus, lai sniegtu specifisku informāciju pēc attiecīga pieprasījuma citām

Dalībvalstīm par visiem šādiem jautājumiem, kā arī par tādiem, kuri ir pakļauti 3. punkta paziņošanas kārtībai. Šādi pieprasījumu izskatīšanas centri tiek izveidoti divu gadu laikā no PTO Nodibināšanas līguma (šajā Līgumā saukts "PTO Līgums") stāšanās spēkā. Attiecībā uz jaunattīstības Dalībvalstīm ir iespējams pienācīgs tā laika ierobežojuma elastīgums, kurā jāizveido šādi pieprasījumu izskatīšanas centri un par to vienojas ar katru no jaunattīstības Dalībvalstīm atsevišķi. Pieprasījumu izskatīšanas centriem nav jābūt likumu un noteikumu deponitārijiem.

5. Jebkura Dalībvalsts var paziņot Pakalpojumu tirdzniecības padomei par jebkuru pasākumu, ko veic jebkura cita Dalībvalsts un par kuru tā uzskata ka tas ietekmē šī Līguma darbību.

III bis pants

Konfidenciālas informācijas izpaušana

Nekas šajā Līgumā nepieprasa Dalībvalstij konfidenciālas informācijas izpaušanu, kuras publiskošana varētu traucēt likuma ievērošanu, vai citādi būtu pretrunā ar sabiedriskajām interesēm un kaitēt noteiktu uzņēmumu, publisku vai privātu, likumiskajām komercinteresēm.

IV pants

Jaunattīstības valstu dalības paplašināšanās

1. Pieaugošā jaunattīstības Dalībvalstu piedalīšanās pasaules tirdzniecībā tiek nodrošināta ar dažādu Dalībvalstu sarunās definētām īpašām saistībām atbilstoši šī Līguma III un IV daļām, attiecībā uz:

- a) šo valstu iekšzemes pakalpojumu apjomu un to efektivitātes un konkurētspējas nostiprināšanu *inter alia* ar tehnoloģijas izmantošanu uz komerciāliem pamatiem;
- b) to pieejas uzlabošanu sadales kanāliem un informācijas tīkliem;
- c) tirgus pieejamības liberalizāciju tiem sektoriem un piegādes veidiem, kuros pastāv to eksporta intereses.

2. Attīstītās Dalībvalstis un, iespēju robežās, arī citas Dalībvalstis izveido kontaktcentrus divu gadu laikā no PTO Līguma stāšanās spēkā brīža, lai nodrošinātu jaunattīstības Dalībvalstu pakalpojumu piegādātājiem pieeju informācijai saistībā ar attiecīgo tirgu un attiecībā uz:

- a) pakalpojumu piegādes komerciālajiem un tehniskajiem aspektiem;
- b) profesionālo kvalifikāciju reģistrāciju, atzīšanu un iegūšanu;

c) pakalpojumu tehnoloģijas pieejamību.

3. Īpaša prioritāte vismazāk attīstītajām Dalībvalstīm tiek piešķirta 1. un 2. punktu īstenošanā. Sevišķa uzmanība, ņemot vērā vismazāk attīstīto valstu īpašo ekonomisko situāciju, to attīstību un tirdzniecības un finansiālās vajadzības, jāpievērš nopietnām grūtībām, tām akceptējot sarunās panāktās specifiskās saistības.

V pants

Ekonomiskā integrācija

1. Šis Līgums neaizliedz tā Dalībvalstīm kļūt par pakalpojumu tirdzniecības liberalizācijas līguma pusi vai pievienoties šādam līgumam starp divām vai vairākām šāda līguma pusēm, ar nosacījumu, ka šādam līgumam ir:

a) būtisks sektorāls segums ⁽¹⁾; un

b) tajā noteikta būtisku apjomu nediskriminācija XVII panta nozīmē divu vai vairāku pušu starpā sektoros, kas aptverti saskaņā ar a) apakšpunktu:

i) likvidējot esošos diskriminējošos pasākumus; un/vai

ii) aizliedzot jaunus un vēl vairāk diskriminējošus pasākumus;

vai nu stājoties spēkā šim līgumam vai, pamatojoties uz saprātīgiem termiņiem, izņemot pasākumus, kas atļauti saskaņā ar XI, XII, XIV un XIV *bis* pantiem.

2. Novērtējot, vai nosacījumi saskaņā ar 1.b) apakšpunktu ir ievēroti, var izteikt apsvērumus attiecībā uz līguma saistību ar ekonomiskās integrācijas plašāku procesu vai tirdzniecības liberalizāciju starp attiecīgajām valstīm.

3. a) Ja jaunattīstības valstis ir tāda līguma puses, kurš aprakstīts 1. punktā, jānodrošina elastīgums attiecībā uz nosacījumiem, kas aprakstīti 1. punktā, sevišķi attiecībā uz tā b) apakšpunktu, atbilstoši attiecīgo valstu attīstības līmenim gan vispārējā, gan individuālajos sektoros vai apakšsektoros.

b) Neskatoties uz 6. punktu, 1. punktā minētā līguma gadījumā starp tikai un vienīgi jaunattīstības valstīm, daudz labvēlīgāka attieksme jāpiešķir juridiskajām personām, kas pieder vai kuras kontrolē fiziskās personas, kuras ir šāda līguma puses.

⁽¹⁾ Šo nosacījumu saprot kā sektoru skaitu, ietekmēto tirdzniecības apjomu un piegādes veidus. Lai ievērotu šo nosacījumu, līgumi nedrīkst *a priori* paredzēt jebkura piegādes veida izslēgšanu.

4. Jebkurš 1. punktā aprakstītais līgums tiek veidots tā, lai nodrošinātu tirdzniecību starp līgumslēdzējām pusēm un attiecībā uz kādu no Dalībvalstīm ārpus līguma nepalielinātu pakalpojumu tirdzniecības barjeru vispārējo līmeni attiecīgajos sektoros vai apakšsektoros, salīdzinājumā ar līmeni, kas ticis piemērots pirms šī Līguma.

5. Ja noslēgumā jebkura līguma paplašināšanā vai jebkurās nozīmīgās izmaiņās tajā, saskaņā ar 1. punktu, Dalībvalsts nodomā atsaukt vai izmainīt specifisku saistību, kas neatbilst tās Grafīkā noteiktajiem nosacījumiem un apstākļiem, tā vismaz 90 dienas iepriekš sniedz paziņojumu vai atsaukumu par šādām izmaiņām un spēkā ir procedūra, kas noteikta XXI panta 2., 3. un 4. punktos.

6. Jebkuras Dalībvalsts pakalpojuma piegādātājam, kas ir atbilstoši 1. punktā minētās līgumslēdzējas puses likumiem izveidota juridiska persona, ir tiesības uz attieksmi saskaņā ar šādu līgumu, ar nosacījumu, ka tas iesaistās reālās biznesa operācijās šādu līgumslēdzēju pušu teritorijā.

7. a) Dalībvalstis, kuras ir jebkura 1. punktā minētā līguma līgumslēdzējas puses, nekavējoties paziņo par jebkuru šādu līgumu un par šāda līguma paplašināšanu vai nozīmīgām izmaiņām tajā Pakalpojumu tirdzniecības padomei. Tās arī dara pieejamu Padomei jebkuru tās pieprasīto atbilstošu informāciju. Padome var izveidot darba grupu, lai tādejādi iepazītos ar šādu līgumu, tā paplašināšanu vai izmaiņām šajā līgumā un ziņotu Padomei par līgumu atbilstību šim pantam.

b) Dalībvalstis, kuras ir jebkura 1. punktā minētā līguma, kas tiek īstenots noteiktā laika termiņā, līgumslēdzējas puses, periodiski ziņo Pakalpojumu tirdzniecības padomei par tā īstenošanu. Padome var izveidot darba grupu šādu ziņojumu izskatīšanai, ja tā uzskata šādas darba grupas izveidi par nepieciešamu.

c) Pamatojoties uz darba grupu, kas minētas a) un b) apakšpunktos, ziņojumiem, Padome pēc saviem ieskatiem var sniegt pusēm rekomendācijas.

8. Dalībvalsts, kas ir kāda 1. punktā minētā līguma līgumslēdzēja puse, necenšas sev kompensēt tirdzniecības priekšrocības, kas šāda līguma darbības rezultātā varētu būt radušās kādai citai Dalībvalstij.

V bis pants

Darba tirgu integrācijas līgumi

Šis Līgums neaizliedz tā Dalībvalstīm kļūt par tāda līguma pusi vai pievienoties tādām līgumiem starp divām vai vairākām līguma pusēm, kurš nostiprina pilnīgu darba tirgu integrāciju ⁽¹⁾ starp līgumslēdzējām pusēm, ja vien šāds līgums:

- a) atbrīvo līgumslēdzēju pušu pilsoņus no prasībām par dzīvošanas un darba atļaujām;
- a) tiek darīts zināms Pakalpojumu tirdzniecības padomei.

VI pants

Iekšzemes regulēšana

1. Sektoros, kur tiek izpildītas specifiskas saistības, katra Dalībvalsts nodrošina, ka visi vispārējās piemērošanas pasākumi, kas ietekmē pakalpojumu tirdzniecību, tiek administrēti saprātīgā, objektīvā un taisnīgā veidā.

2. a) Katra Dalībvalsts uztur vai ātrākajā iespējamajā laikā izveido tiesu, arbitražas vai administratīvos tribunālus vai procedūras, kuri pēc cietušā pakalpojuma piegādātāja lūguma nodrošina ātru pārbaudi, un attaisnotu attiecīgu tiesisko aizsardzību pret administratīvajiem lēmumiem, kas ietekmē pakalpojumu tirdzniecību. Ja šādas procedūras nav neatkarīgas no organizācijas, kurai deleģētas attiecīgā administratīvā lēmuma pilnvaras, Dalībvalsts nodrošina, ka procedūras patiešām nodrošina objektīvu un taisnīgu pārbaudi.

b) a) apakšpunkta nosacījumi netiek izmantoti, lai Dalībvalstij pieprasītu izveidot šādus tribunālus vai procedūras, ja tas ir neatbilstoši tās konstitucionālajai struktūrai vai tās tiesību sistēmas veidam.

3. Ja nepieciešams īpašs pilnvarojums pakalpojuma sniegšanai, uz kuru attiecas īpašas saistības, Dalībvalsts kompetentās institūcijas saprātīgā laika posmā pēc pieteikuma iesniegšanas, kurš atzīts par pilnīgu saskaņā ar iekšzemes likumiem un noteikumiem, informē ieniedzēju par lēmumu attiecībā uz šo iesniegumu.

⁽¹⁾ Tipiski, ka šāda integrācija dod attiecīgo pušu pilsoņiem tiesības brīvi piekļūt līgumslēdzēju pušu darba tirgum un paredz pasākumus attiecībā uz samaksas noteikumiem, kā arī citus darba nosacījumus un sociālos pabalstus.

Pēc iesniedzēja pieprasījuma Dalībvalsts kompetentās institūcijas bez nevajadzīgas aizkavēšanās sniedz informāciju par iesnieguma statusu.

4. Lai nodrošinātu to, ka pasākumi, kas attiecas uz kvalifikācijas prasībām un procedūrām, tehniskajiem standartiem un licencēšanas prasībām, neveidotu nevajadzīgas barjeras pakalpojumu tirdzniecībā, Pakalpojumu tirdzniecības padome ar attiecīgo institūciju, kuras tā izveido, starpniecību izstrādā jebkuras nepieciešamās disciplīnas. Šādu disciplīnu mērķis ir nodrošināt, ka šīs prasības *inter alia*:

- a) ir balstītas uz objektīviem un atklātiem kritērijiem, piemēram, kompetenci un spēju piegādāt pakalpojumu;
- b) nav apgrūtinātākas nekā nepieciešams, lai nodrošinātu pakalpojuma kvalitāti;
- c) licencēšanas procedūru gadījumā pašas nekļūst par ierobežojumu pakalpojuma piegādei.

5. a) Sektoros, kuros Dalībvalsts ir uzņēmusies specifiskas saistības iekams stājušās spēkā disciplīnas, kuras izstrādātas šajos sektoros atbilstoši 4. punktam, Dalībvalsts nepiemēro licencēšanas un kvalifikācijas prasības un tehniskos standartus, kuri anulē vai vājina šādas specifiskas saistības veidā:

- i) kas neatbilst kritērijiem 4.a), b) vai c) apakšpunktos; un
- ii) kurus nav bijis iespējams pamatoti sagaidīt no šīs Dalībvalsts laikā, kad šajos sektoros tika izstrādātas specifiskās saistības.

b) Nosakot, vai Dalībvalsts atbilst saistībām saskaņā ar 5.a) punktu, jāņem vērā atbilstošo starptautisko organizāciju ⁽²⁾ starptautiski noteiktie standarti, ko piemēro šī Dalībvalsts.

6. Sektoros, kuros tiek pildītas specifiskas saistības attiecībā uz profesionālajiem pakalpojumiem, katra Dalībvalsts nodrošina adekvātas procedūras, lai pārbaudītu jebkuras citas Dalībvalsts profesionāļu kompetenci.

VII pants

Atzīšana

1. Ar nolūku pilnībā vai daļēji izpildīt pakalpojumu piegādātāju standartu vai pilnvarojuma, licencēšanas vai sertificēšanas kritērijus un atbilstoši 3. punkta prasībām, Dalībvalsts var atzīt noteiktā

⁽²⁾ Termins "atbilstošās starptautiskās organizācijas" attiecas uz starptautiskajām institūcijām, kurās dalība ir atvērta vismaz atbilstošajām institūcijām no visām PTO Dalībvalstīm.

valstī iegūto izglītību vai pieredzi, izpildītās prasības, vai piešķirtās licences vai sertifikātus. Šāda atzīšana, kuru var panākt ar harmonizāciju vai citādi, var tikt noteikta līgumā vai ar līgumu ar attiecīgo valsti, kā arī tā var tikt piešķirta atsevišķi.

2. Dalībvalsts, kura ir līguma vai 1. punktā minētā līguma esoša vai paredzama līgumslēdzēja puse, paredz vienlīdzīgas iespējas citām ieinteresētajām Dalībvalstīm sarunu ceļā vienoties par to pievienošanos šādam līgumam vai arī vienoties par līdzīgu līgumu noslēgšanu. Ja Dalībvalsts piešķir atzīšanu atsevišķi, tā paredz adekvātas iespējas jebkurai citai Dalībvalstij pierādīt, ka arī pēdējās izglītība, pieredze, iegūtās licences un sertifikāti vai izpildītās prasības tās teritorijā, ir jāatzīst.

3. Dalībvalsts neizdara atzīšanu, piemērojot tās standartus vai pilnvarojuma kritērijus, tā, lai radītu diskrimināciju starp valstīm vai pakalpojumu piegādātāju licencēšanā vai sertificēšanā, vai slēptus ierobežojumus pakalpojumu tirdzniecībā.

4. Katra Dalībvalsts:

a) 12 mēnešu laikā no pievienošanās brīža PTO Līgumam informē Pakalpojumu tirdzniecības padomi par tajā pastāvošiem atzīšanas pasākumiem un konstatē, vai šādi pasākumi balstās uz tiem līgumiem un vienošanās, kuri minēti 1. punktā;

b) nekavējoties un, cik vien savlaicīgi iespējams, informē Pakalpojumu tirdzniecības padomi par sarunu sākumu attiecībā uz līgumu vai 1. punktā minēto līgumu, lai nodrošinātu vienlīdzīgas iespējas jebkurai citai Dalībvalstij izrādīt savu interesi par piedalīšanos sarunās pirms to būtiskas fāzes sākšanās;

c) nekavējoties informē Pakalpojumu tirdzniecības padomi par tās no jauna pieņemtajiem atzīšanas pasākumiem vai ievērojamām izmaiņām esošajos un konstatē, vai pasākumi pamatojas uz to līgumu vai 1. punktā minēto līgumu.

5. Kur vien tas nepieciešams, atzīšanai jābūt balstītai uz kritērijiem, kas pieņemti daudzpusējas vienošanās rezultātā. Attiecīgos gadījumos Dalībvalstis darbojas kopā ar atbilstošajām starpvaldību un nevalstiskajām organizācijām, lai izveidotu un pieņemtu vienotus starptautiskus atzīšanas standartus un kritērijus, kā arī kopējus starptautiskus standartus attiecīgo pakalpojumu tirdzniecības praksei un profesijām.

VIII pants

Monopoli un ekskluzīvi pakalpojumu sniedzēji

1. Katra Dalībvalsts nodrošina to, ka jebkurš monopola pakalpojuma piegādātājs tās teritorijā, piegādājot monopola pakalpojumu attiecīgajam tirgum, darbojas atbilstoši II pantā noteiktajām attiecīgās Dalībvalsts saistībām un saskaņā ar specifiskajām saistībām.

2. Ja Dalībvalsts monopola piegādātājs tieši vai ar radniecīgas kompānijas starpniecību konkurē attiecīgās Dalībvalsts specifiskajām saistībām pakļauta pakalpojuma piegādē ārpus tā monopoltiesību apjoma, Dalībvalstij jānodrošina, lai šāds piegādātājs ļaunprātīgi neizmantotu savu monopolstāvokli darbojoties tās teritorijā neatbilstoši šīm saistībām.

3. Pēc tādas Dalībvalsts pieprasījuma, kurai ir pamats uzskatīt, ka jebkuras citas Dalībvalsts pakalpojuma monopolpiegādātājs darbojas neatbilstoši 1. vai 2. punktam, Pakalpojumu tirdzniecības padome var lūgt Dalībvalsti, kura izvirza, uztur vai pilnvaro šādu piegādātāju, sniegt specifisku informāciju attiecībā uz atbilstošajām operācijām.

4. Ja, pēc PTO Līguma spēkā stāšanās brīža, Dalībvalsts piešķir monopoltiesības attiecībā uz pakalpojuma piegādi, ko paredz tās specifiskās saistības, šai Dalībvalstij tas jāpaziņo Pakalpojumu tirdzniecības padomei ne vēlāk kā trīs mēnešus pirms ieplānotās monopoltiesību piešķiršanas un tai jāpiemēro XXI panta 2., 3. un 4. punkti.

5. Šī panta nosacījumi ir spēkā arī ekskluzīvo piegādātāju gadījumā, ja Dalībvalsts, formāli vai reāli, a) pilnvaro vai izvirza nelielu piegādātāju skaitu un b) būtiski kavē konkurenci starp šiem piegādātājiem tās teritorijā.

IX pants

Biznesa prakse

1. Dalībvalstis atzīst, ka dažas pakalpojumu piegādātāju biznesa prakses, izņemot VIII pantam atbilstošās, var ierobežot konkurenci līdz ar to ierobežojot pakalpojumu tirdzniecību.

2. Ikviens Dalībvalsts pēc jebkuras citas Dalībvalsts pieprasījuma uzsāk konsultācijas, lai izbeigtu 1. punktā aprakstīto praksi. Dalībvalstis, kurai izteikts pieprasījums, ar izpratni izturas pret šādu līgumu un sadarbojas, sniedzot publiski pieejamu nekonfidencialu informāciju par minēto jautājumu. Dalībvalsts, kurai izteikts

šāds pieprasījums, atbilstoši saviem iekšzemes likumiem un atkarībā no apmierinošas vienošanās par tās konfidencialitātes aizsardzību no prasītājas Dalībvalsts puses, sniedz pēdējai arī citu pieejamu informāciju.

X pants

Ārkārtas drošības pasākumi

1. Jāpastāv daudzpusējām sarunām par ārkārtas drošības pasākumiem, kas pamatojas uz nediskriminācijas principu. Šādu sarunu rezultāti stājas spēkā ne vēlāk kā trīs gadus no PTO Līguma spēkā stāšanās brīža.

2. Laika posmā pirms 1. punktā minēto sarunu rezultātu spēkā stāšanās, jebkura Dalībvalsts, neskatoties uz XXI panta 1. punkta nosacījumiem, var paziņot Pakalpojumu tirdzniecības padomei par tās nodomu grozīt vai atcelt specifiskas saistības vienu gadu pēc saistību stāšanās spēkā; ar nosacījumu, ka Dalībvalstij jādara zināms Padomei iemesls, kāpēc grozījums vai atcelšana nespēj gaidīt trīs gadu periodu, kā to paredz XXI panta 1. punkts.

3. 2. punkta nosacījumi vairs nav spēkā trīs gadus pēc PTO Līguma stāšanās spēkā.

XI pants

Maksājumi un naudas pārvedumi

1. Izņemot XII pantā paredzētos apstākļos, Dalībvalsts nepiemēro ierobežojumus attiecībā uz starptautiskajiem pārvedumiem un maksājumiem par tekošajām operācijām saistībā ar tās specifiskajām saistībām.

2. Nekas šajā Līgumā neierobežo Starptautiskā Valūtas fonda Dalībvalstu tiesības un pienākumus saskaņā ar Fonda Līguma pantiem, ieskaitot maiņas operāciju izmantošanu, kuras atbilst Līguma pantiem, ar nosacījumu ka Dalībvalsts neuzliek ierobežojumus attiecībā uz jebkurām kapitāla operācijām, kas neatbilst tās specifiskajām saistībām sakarā ar šādām operācijām, izņemot gadījumus saskaņā ar XII pantu vai pēc Fonda lūguma.

XII pants

Ierobežojumi, lai aizsargātu maksājumu bilanci

1. Nopietnu maksājuma bilances un ārējo finansiālo grūtību vai to draudu gadījumā, Dalībvalsts var pieņemt vai uzturēt ierobežojumus pakalpojumu tirdzniecībai, attiecībā pret kuru tā uzņēmusies specifiskas saistības, ieskaitot maksājumus vai pārvedumus par operācijām, kuras ir saistītas ar šādām specifiskām

saistībām. Ar šo tiek atzīts, ka īpaši spaidīgi maksājuma bilances apstākļi Dalībvalstij, kura atrodas ekonomiskās attīstības procesā vai ekonomiskās pārejas periodā, var būt nepieciešamību izmantot ierobežojumus, lai nodrošinātu *inter alia* tādu finanšu rezervju līmeņa uzturēšanu, kas atbilst tās ekonomiskās programmas vai ekonomiskās pārejas īstenošanai.

2. Ierobežojumi, kas minēti 1. punktā:

- a) nediskriminē Dalībvalstu starpā;
- b) atbilst Starptautiskā Valūtas fonda Līguma pantiem;
- c) izvairās no nevajadzīga kaitējuma jebkuras citas Dalībvalsts komerciālajām, ekonomiskajām un finansiālajām interesēm;
- d) nepārsniedz nepieciešamos, lai tiktu galā ar apstākļiem, kuri aprakstīti 1. punktā;
- e) ir pagaidu rakstura un tiek pakāpeniski samazināti līdz ar 1. punktā precizētās situācijas uzlabošanu.

3. Nosakot šādu ierobežojumu iedarbības sfēru, Dalībvalstis var piešķirt prioritāti to pakalpojumu piegādei, kuri ir būtiskāki to ekonomiskajām vai attīstības programmām. Tomēr šādi ierobežojumi netiek pieņemti vai uzturēti, lai aizsargātu īpašu pakalpojumu sektoru.

4. Par jebkuriem ierobežojumiem, kas pieņemti vai tiek uzturēti saskaņā ar 1. punktu, vai jebkurām izmaiņām tajos, nekavējoties jāpaziņo Vispārējai Padomei.

5. a) Dalībvalstis, kuras piemēro šī panta nosacījumus, nekavējoties konsultējas ar Maksājumu bilances ierobežojumu komiteju par ierobežojumiem, kas pieņemti saskaņā ar šo pantu;
- b) Ministru Konferencē nosaka procedūras⁽¹⁾ periodiskām konsultācijām ar mērķi dot iespēju sniegt attiecīgajām Dalībvalstīm tādas rekomendācijas, kādas tā uzskata par nepieciešamām;
- c) Šādas konsultācijas novērtē attiecīgās Dalībvalsts maksājuma bilances stāvokli un ierobežojumus, kas pieņemti un uzturēti saskaņā ar šo pantu, ņemot vērā *inter alia* tādus faktorus, kā:

- i) maksājuma bilances un ārējās finansiālās grūtības pēc to būtības un to apjomu;
- ii) konsultējošās Dalībvalsts ārējo ekonomisko un tirdzniecības vidi;

⁽¹⁾ Ar šo tiek saprasts, ka 5. punkta kontekstā minētās procedūras ir tādas pašas, kā GATT 1994 procedūras.

iii) pieejamos alternatīvos korektīvos pasākumus.

d) Konsultācijās jāiesaistās par jebkuru ierobežojumu atbilstību 2. punktam, īpaši progresīvai pakāpeniskai ierobežojumu samazināšanai atbilstoši 2.e) punktam;

e) Šādās konsultācijās visi statistiskie slēdzieni un citi fakti, kurus iesniedzis Starptautiskais Valūtas fonds attiecībā uz ārvalstu valūtas maiņu, naudas rezervēm un maksājumu bilanci, tiek akceptēti un secinājumi tiek balstīti uz konsultējošās Dalībvalsts maksājuma bilances un ārējo finansiālo grūtību novērtējuma, ko veic Fonds.

6. Ja Dalībvalsts, kura nav Starptautiskā Valūtas fonda dalībvalsts, vēlas piemērot šī panta nosacījumus, Ministru Konference izveido pārbaudes procedūru un jebkuras citas vajadzīgās procedūras.

XIII pants

Valsts pasūtījums

1. II, XVI un XVII panti nav spēkā attiecībā uz likumiem, noteikumiem vai prasībām, kas nosaka valdības aģentūru realizēto valsts pasūtījumu pakalpojumu sfērā valdības nolūkiem un nevis tālākai pārdošanai komerciālos nolūkos vai, lai tos izmantotu pakalpojumu piegādē komerciālai tirdzniecībai.

2. Jāveic daudzpusējas sarunas par pakalpojumu valsts pasūtījumu saskaņā ar šo Līgumu divu gadu laikā no PTO Līguma stāšanās spēkā brīža.

XIV pants

Vispārējie izņēmumi

Atbilstoši prasībai par to, ka šādus pasākumus nedrīkst piemērot tā, lai rastos patvaļīga vai neattaisnota diskriminācija starp valstīm, kurās dominē līdzīgi apstākļi vai pastāv slēpts pakalpojumu tirdzniecības ierobežojums, šī Līguma noteikumi nevar tikt interpretēti tā, lai aizkavētu jebkuru Dalībvalsti pieņemt vai veikt pasākumus:

a) kas ir nepieciešami sabiedriskās morāles aizsardzībai vai lai uzturētu sabiedrisko kārtību ⁽¹⁾;

⁽¹⁾ Izņēmums sabiedriskās kārtības nodrošināšanai var būt tikai, ja kādas no sabiedrības pamatinteresēm ir pakļauta patiesiem un pietiekoši nopietniem draudiem.

b) kas nepieciešami, lai aizsargātu cilvēku, dzīvnieku vai augu dzīvību vai veselību;

c) kas nepieciešami, lai nodrošinātu atbilstību likumiem vai noteikumiem, kuri neatbilst šī Līguma nosacījumiem, ieskaitot tos, kas attiecas uz:

i) viltus un krāpšanas gadījumu novēršanu, vai lai rīkotos pakalpojumu kontraktu saistību nepildīšanas seku gadījumos;

ii) atsevišķu personu privātās informācijas aizsardzību attiecībā uz ziņu par personību iegūšanu un izplatīšanu un individuālo personas lietu un rēķinu konfidencialitātes aizsardzību;

iii) drošību;

d) kas ir neatbilstoši XVII pantam, ar nosacījumu, ka statusa atšķirības mērķis ir nodrošināt taisnīgu un efektīvu (?) tiešo nodokļu noteikšanu vai iekasēšanu attiecībā uz citu Dalībvalstu pakalpojumiem vai pakalpojumu piegādātājiem;

e) kas ir neatbilstoši II pantam, ar nosacījumu, ka statusa atšķirība ir līguma par izvairīšanos no dubultajiem nodokļiem rezultāts vai nosacījumu par izvairīšanos no dubultajiem

⁽²⁾ Pasākumi, kuru mērķis ir nodrošināt taisnīgu vai efektīvu tiešo nodokļu noteikšanu vai iekasēšanu, ietver arī pasākumus, ko veic Dalībvalsts saskaņā ar tās nodokļu sistēmu, kura savukārt:

i) ir spēkā attiecībā uz pakalpojumu piegādātājiem – nerezidentiem, atzīstot faktu, ka nerezidentu nodokļu saistības tiek noteiktas attiecībā uz ar nodokļiem apliekamajām precēm, kuras cēlušās vai atrodas Dalībvalsts teritorijā; vai

ii) ir spēkā attiecībā uz nerezidentiem, lai nodrošinātu nodokļu noteikšanu vai to iekasēšanu Dalībvalsts teritorijā; vai

iii) ir spēkā attiecībā uz nerezidentiem, lai novērstu izvairīšanos no nodokļiem vai nodokļu nemaksāšanu, ieskaitot atbilstības pasākumus; vai

iv) ir spēkā attiecībā uz pakalpojumu, kas sniegti Dalībvalsts teritorijā vai no citas Dalībvalsts teritorijas, patērētājiem, lai nodrošinātu nodokļu noteikšanu vai to iekasēšanu no tādiem patērētājiem, kas cēlušies no Dalībvalsts teritorijā esošiem avotiem;

v) atšķir pakalpojumu piegādātājus, kas pakļauti nodokļiem par visā pasaulē ar nodokļiem apliekamām vienībām no citiem pakalpojumu piegādātājiem, atzīstot to starpā pastāvošo atšķirību nodokļa pamatojuma būtībā to starpā; vai

vi) nosaka, piešķir vai sadala iedzīvotāju vai nozaru ienākumus, peļņu, guvumu, zaudējumus, atlaides vai kredītu starp radniecīgajām personām vai tās pašas personas nozarēm, lai aizsargātu Dalībvalsts nodokļu bāzi.

Nodokļu nosacījumi vai koncepcija XIV panta d) punktā un šajās piezīmēs tiek noteikti saskaņā ar nodokļu definīcijām un koncepcijām, vai ekvivalentām vai līdzīgām definīcijām un koncepcijām saskaņā ar tās Dalībvalsts iekšzemes likumiem, kura veic pasākumu.

nodokļiem rezultāts jebkurā citā starptautiskajā līgumā vai līgumā, kuri ir saistoši Dalībvalstij.

XIV pants

Drošības izņēmumi

1. Nekas šajā Līgumā netiek interpretēts, lai:

- a) pieprasītu jebkurai Dalībvalstij sniegt jebkuru informāciju, kuras izpaušana pēc tās uzskatiem, ir pretrunā ar šīs Dalībvalsts būtiskajām drošības interesēm;
- b) atturētu jebkuru Dalībvalsti no kādas darbības veikšanas, kuru tā uzskata par nepieciešamu savu būtisko drošības interešu aizsardzībai:
  - i) attiecībā uz pakalpojumu piegādi, kas tieši vai netieši veikta lai ar to apgādātu militāru iestādi;
  - ii) attiecībā uz radioaktīvajiem materiāliem un to savienojumiem vai materiāliem, no kuriem tie ir atvasināti;
  - iii) kas veikta valstij esot kara stāvoklī vai citos ārkārtējos starptautisko attiecību apstākļos;
- c) atturētu jebkuru Dalībvalsti no kādas darbības, kas tai jāveic saskaņā ar Apvienoto Nāciju Hartu starptautiskās miera un drošības uzturēšanas nolūkos.

2. Pakalpojumu tirdzniecības padome tiek iespējami pilnā mērā informēta par pasākumiem, kuri tiek veikti saskaņā ar 1.b) un c) punktiem, kā arī par to izbeigšanu.

XV pants

Subsīdijas

1. Dalībvalstis atzīst, ka noteiktos apstākļos subsīdijām var būt postošas sekas attiecībā uz pakalpojumu tirdzniecību. Dalībvalstīm jāuzsāk sarunas, lai izstrādātu nepieciešamās daudzpusējās disciplīnas un izvairītos no šādām tirdzniecību postošām sekām ⁽¹⁾. Sarunas attiecas arī uz kompensācijas pasākumu piemērošanu. Šādās sarunās atzīst subsīdiju lomu attiecībā uz jaunattīstības valstu programmām un ņem vērā Dalībvalstu, īpaši jaunattīstības Dalībvalstu, vajadzības, lai šajā jomā panāktu elastīgumu. Šādu sarunu nolūkā Dalībvalstis apmainās ar informāciju attiecībā uz visām pakalpojumu tirdzniecības subsīdijām, kuras tās piešķir saviem iekšzemes pakalpojumu piegādātājiem.

⁽¹⁾ Turpmākā darbības programma nosaka, kā un kādos termiņos, tiks rīkotas sarunas par šādām daudzpusēja rakstura disciplīnām.

2. Jebkura Dalībvalsts, kura uzskata, ka to ir negatīvi ietekmējusi citas Dalībvalsts subsīdija, var pieprasīt konsultāciju uzsākšanu ar šo Dalībvalsti par šo jautājumu. Pret šādiem lūgumiem jāizturas ar izpratni.

III DAĻA

SPECIFISKAS SAISTĪBAS

XVI pants

Tirgus pieejamība

1. Attiecībā uz tirgus pieejamību tādos pakalpojumu sniegšanas veidos kā norādīti I pantā, katra Dalībvalsts attiecina uz pakalpojumiem un jebkuras citas Dalībvalsts pakalpojumu sniedzējiem režīmu, kas ir ne mazāk labvēlīgs kā tās Grafīkā paredzētais režīms saskaņā ar noteikumiem, ierobežojumiem un nosacījumiem, par ko ir panākta attiecīgā vienošanās un kuri ir precizēti Grafīkā ⁽²⁾.

2. Sektoros, kuros tiek pildītas tirgus pieejamības saistības, pasākumi, kurus Dalībvalsts nedrīkst saglabāt vai uzsākt pamatojoties uz reģionālo dalījumu apakšgrupās, vai uz visu tās teritoriju, ja vien tas netiek citādi precizēts tās Grafīkā, tiek definēti kā:

- a) pakalpojumu sniedzēju skaita ierobežojumi, vai nu skaitlisko kvotu formā, vai monopolu, ekskluzīvu pakalpojumu sniedzēju formā, vai arī kā ekonomiskās nepieciešamības pārbaudes priekšnosacījums;
- b) pakalpojumu operāciju vai līdzekļu kopējo vērtību ierobežojumi skaitlisko kvotu formā vai arī kā ekonomiskās nepieciešamības pārbaudes priekšnosacījums;
- c) pakalpojumu operāciju kopskaita vai sniegto pakalpojumu kopskaita ierobežojumi, kas izteikti kā noteiktas skaitliskas vienības kvotu formā vai arī kā ekonomiskās nepieciešamības pārbaudes priekšnosacījums ⁽³⁾;
- d) to fizisko personu kopskaita ierobežojumi, kuras var nodarbināt noteiktā pakalpojumu sektorā vai ko pakalpojumu sniedzējs drīkst nodarbināt un, kuras ir nepieciešamas un cieši

⁽²⁾ Ja Dalībvalsts uzņemas tirgus pieejamības saistības attiecībā uz pakalpojumu sniegšanu tādā pakalpojumu sniegšanas veidā, kā minēts I panta 2.a) apakšpunktā un, ja kapitāla robežšķērsošanas kustība ir paša pakalpojuma būtiska daļa, šī Dalībvalsts līdztekus uzņemas saistības šādas kapitāla kustības atļaušanai. Ja Dalībvalsts uzņemas tirgus pieejamības attiecībā uz pakalpojumu sniegšanu tādā pakalpojumu sniegšanas veidā, kā minēts I panta 2.c) apakšpunktā, tā līdz ar to uzņemas saistības atļaut attiecīgā kapitāla pārvedumu uz tās teritoriju.

⁽³⁾ 2.c) apakšpunkts neaptver Dalībvalstis pasākumus, kuri ierobežo ieguldījumus pakalpojumu piegāde.

saistītas ar īpašā pakalpojuma sniegšanu, izteikti skaitlisko kvotu formā vai arī kā ekonomiskās nepieciešamības pārbaudes priekšnosacījums;

- e) pasākumi, kas ierobežo vai pieprasa īpašus juridiskās noformēšanas vai kopuzņēmumu veidus, kuru formā pakalpojumu sniedzējs var darboties; un
- f) ārvalstu kapitāla dalības ierobežojumi, kas izteikti kā procentuāli maksimāli pieļaujamā ārvalstu kapitāla daļa, kā arī individuālā vai kopējā ārvalstu kapitāla vērtību summa.

XVII pants

Nacionālais režīms

1. Sektoros, kas definēti tās Grafikā, un saskaņā ar tajā noteiktajiem nosacījumiem un nepieciešamajām kvalifikācijām, katra Dalībvalsts attiecina uz pakalpojumiem un jebkuras citas Dalībvalsts pakalpojumu sniedzējiem attiecībā uz visiem pakalpojumu sniegšanu ietekmējošiem pasākumiem režīmu, kas ir ne mazāk labvēlīgs, kā tas, kurš tiek attiecināts uz pašas līdzīgajiem pakalpojumiem un pakalpojumu sniedzējiem ⁽¹⁾.

2. Jebkura Dalībvalsts var izpildīt 1. punkta prasību, attiecinot uz jebkuras citas Dalībvalsts pakalpojumiem un pakalpojumu sniedzējiem vai nu formāli identisku vai formāli atšķirīgu režīmu, tāpat kā tā to attiecina uz līdzīgiem pašas pakalpojumiem un pakalpojumu piegādātājiem.

3. Formāli identiska vai formāli atšķirīga attieksme tiek uzskatīta par mazāk labvēlīgu, ja tā maina konkurences nosacījumus par labu Dalībvalsts pakalpojumiem vai pakalpojumu piegādātājiem salīdzinājumā ar līdzīgiem jebkuras citas Dalībvalsts pakalpojumiem un pakalpojumu sniedzējiem.

XVIII pants

Papildus saistības

Dalībvalstis var sarunu ceļā vienoties par saistībām attiecībā uz pasākumiem, kas ietekmē pakalpojumu tirdzniecību un kuras

⁽¹⁾ Specifiskas saistības, kas minētas saskaņā ar šo pantu, netiek tā interpretētas, lai pieprasītu jebkurai Dalībvalstij kompensēt jebkurus zaudējumus, kuri izceļas sakarā ar attiecīgo pakalpojumu vai pakalpojumu sniedzēju ārvalsts izcelsmi.

netiek ietvertas grafikā pamatojoties uz XVI vai XVII pantiem, ieskaitot tos, kas attiecas uz kvalifikāciju, standartiem vai licencēšanas jautājumiem. Šādas saistības tiek iekļautas Dalībvalsts Grafikā.

IV DAĻA

PROGRESĪVA LIBERALIZĀCIJA

XIX pants

Sarunas par īpašajām saistībām

1. Atbilstoši šī Līguma mērķiem, Dalībvalstis iesaistās secīgos sarunu raundos, kuri tiks uzsākti ne vēlāk kā piecus gadus no PTO Līguma spēkā stāšanās brīža un turpinās periodiski, lai sasniegtu pieaugošu augstāku liberalizācijas līmeni. Šādas sarunas tiek virzītas, lai mazinātu vai likvidētu pasākumu negatīvās sekas pakalpojumu tirdzniecībai, kā līdzeklis, kas nodrošina efektīvu tirgus pieejamību. Šis process notiek, lai veicinātu visu dalībnieku intereses uz savstarpēja izdevīguma pamatiem, kā arī lai nodrošinātu visaptverošu tiesību un pienākumu līdzsvaru.

2. Liberalizācijas process notiek pienācīgi ievērojot nacionālās politikas mērķus un atsevišķo Dalībvalstu attīstības līmeni kopumā un atsevišķos sektoros. Jānodrošina atbilstošs elastīgums atsevišķām jaunattīstības Dalībvalstīm mazāka sektoru skaita atvēršanai, liberalizējot mazāku operāciju veidu skaitu, pieaugoši paplašinot tirgus pieejamību atbilstoši to attīstībai, un nodrošinot pieejamību to pakalpojumu tirgum ārvalstu pakalpojumu sniedzējiem, piemērojot tādus nosacījumus, lai sasniegtu IV pantā minētos mērķus.

3. Katram sarunu raundam tiek noteikti galvenie virzieni un kārtība. Šādu galveno virzienu noteikšanas nolūkā Pakalpojumu tirdzniecības padome veic pakalpojumu tirdzniecības visaptverošu un sektorālu novērtējumu, pamatojoties uz šī Līguma mērķiem, arī IV panta 1. punktā noteiktajiem. Sarunu galvenie virzieni nosaka modalitātes attieksmei pret liberalizāciju, ko Dalībvalstis kopš iepriekšējām sarunām veic autonomi, kā arī īpašajai attieksmei pret vismazāk attīstītajām Dalībvalstīm saskaņā ar IV panta 3. punkta nosacījumiem.

4. Progresīvās liberalizācijas process tiek īstenots katrā no šiem raundiem ar divpusēju, plurilaterālu vai daudzpusēju sarunu starpniecību, kuru mērķis ir palielināt specifisko saistību apjomu, kuras apņēmušās Dalībvalstis saskaņā ar šo Līgumu.

*XX pants***Specifisko saistību grafiki**

1. Katra Dalībvalsts grafikā nosaka specifiskās saistības, kuras tā uzņemas saskaņā ar šī Līguma III daļu. Attiecībā uz sektoriem, kuros šādas saistības tiek uzņemtas, katrs Grafiks precizē:

- a) tirgus pieejas noteikumus, ierobežojumus un nosacījumus;
- b) nacionālā režīma nosacījumus un kvalifikācijas;
- c) pasākumus attiecībā uz papildus saistībām;
- d) kur nepieciešams, šādu saistību izpildes termiņus; un
- e) šādu saistību spēkā stāšanās brīdi.

2. Pasākumi, kuri neatbilst gan XVI, gan XVII pantam, tiek ietverti ailē, kas attiecas uz XVI pantu. Šajā gadījumā tiek uzskatīts, ka šis ieraksts rada nosacījumu vai attiecas arī uz XVII pantu.

3. Specifisko saistību grafiki tiek pievienoti šī Līguma pielikumā un veido tā neatņemamu sastāvdaļu.

*XXI pants***Grafiku modifikācija**

1. a) Dalībvalsts (šajā pantā saukta "modificējošā Dalībvalsts"), var modificēt vai atcelt jebkuras saistības savā Grafikā, jebkurā laikā trīs gadus pēc brīža, kad šīs saistības stājušās spēkā, atbilstoši šī panta nosacījumiem.

b) Modificējošajai Dalībvalstij jāpaziņo par savu nodomu atbilstoši šim pantam modificēt vai atcelt saistības Pakalpojumu tirdzniecības padomei ne vēlāk kā trīs mēnešus pirms iecerētā modifikācijas vai atcelšanas datuma.

2. a) Pēc jebkuras Dalībvalsts, kuras ieguvumiem saskaņā ar šo Līgumu var tiks nodarīts kaitējums (šajā pantā saukta "cietusī Dalībvalsts") ierosinātās modifikācijas vai atcelšanas, kura paziņota saskaņā ar 1.b) punktu, rezultātā, pieprasījuma modificējošā Dalībvalsts uzsāk sarunas, lai panāktu vienošanos par jebkuru nepieciešamo kompensējošo korekciju. Šādās sarunās un vienošanās procesā attiecīgās Dalībvalstis cenšas saglabāt vispārējo savstarpēji izdevīgo saistību līmeni, ne mazāk labvēlīgu tirdzniecībai, kā specifisko saistību Grafikos paredzēto pirms šādām sarunām.

b) Kompensējošie pielāgojumi tiek veikti, pamatojoties uz vislielākās labvēlības režīmu.

3. a) Ja nav panākta vienošanās starp modificējošo un jebkuru cietušo Dalībvalstīm pirms sarunām atvēlētajā termiņa beigām, šādas cietušās Dalībvalstis var nodot lietu arbitrāžai. Jebkurai cietušajai Dalībvalstij, kura vēlas izmantot savas kompensācijas iegūšanas tiesības, ir jāpiedalās arbitrāžā.

b) Ja neviena cietusī Dalībvalsts nav pieprasījusi arbitrāžu, modificējošajai Dalībvalstij ir tiesības īstenot ierosināto modifikāciju vai saistību atcelšanu.

4. a) Modificējošā Dalībvalsts nedrīkst modificēt vai atcelt savas saistības, kamēr tā nav veikusi kompensējošos pielāgojumus atbilstoši arbitrāžas lēmumiem.

b) Ja modificējošā Dalībvalsts īsteno ierosināto modifikāciju vai atcelšanu un neievēro arbitrāžas lēmumus, jebkura cietusī Dalībvalsts, kura ir piedalījies arbitrāžā, var modificēt vai atcelt būtiski ekvivalentus ieguvumus atbilstoši šiem lēmumiem. Neskatoties uz II pantu, šāda modifikācija vai atcelšana var tikt īstenota vienīgi pret modificējošo Dalībvalsti.

5. Pakalpojumu tirdzniecības padome izstrādā procedūras Grafiku koriģēšanai vai modifikēšanai. Jebkura Dalībvalsts, kura ir modificējusi vai atcēlusi plānotās saistības saskaņā ar šo pantu, modificē savu Grafiku atbilstoši šādām procedūrām.

V DAĻA

INSTITUCIONĀLI NOSACĪJUMI*XXII pants***Konsultācijas**

1. Katra Dalībvalsts izturas ar izpratni un piešķir vienlīdzīgas konsultāciju iespējas jebkādu iebildumu gadījumā, ko izsaka jebkura Dalībvalsts par jebkuru jautājumu, kas ietekmē šī Līguma darbību. Vienošanos par strīdu noregulēšanu (DSU) ir spēkā attiecībā uz šādām konsultācijām.

2. Pakalpojumu tirdzniecības padome vai Strīdu noregulēšanas institūcija (DSB) pēc Dalībvalsts lūguma konsultējas ar Dalībvalsti

vai Dalībvalstīm par jebkuru jautājumu, kuram nav bijis iespējams rast apmierinošu risinājumu ar 1. punktā minēto konsultāciju starpniecību.

3. Dalībvalsts nevar atsaukties uz XVII pantu, vai nu saskaņā ar šo pantu vai XXIII pantu, attiecībā uz citas Dalībvalsts pasākumu, kas ietilpst starp tām pastāvošā starptautiskā līguma darbības sfērā attiecībā uz izvairīšanos no dubultās aplikšanas ar nodokļiem. Ja Dalībvalstis nevar vienoties par to, vai pasākums ietilpst šāda starp tām noslēgta līguma darbības sfērā, abām Dalībvalstīm ir tiesības nodot šo lietu Pakalpojumu tirdzniecības padomei⁽¹⁾. Padome savukārt nodod šo jautājumu arbitrāžai. Arbitrāžas lēmums ir galīgs un Dalībvalstīm saistošs.

XXIII pants

Strīdu noregulēšana un lēmumu izpilde

1. Ja kāda no Dalībvalstīm uzskata, ka jebkura cita Dalībvalsts nepilda savus pienākumus vai īpašās saistības saskaņā ar šo Līgumu, tai ir tiesības, nolūkā panākt savstarpēji apmierinošu risinājumu, atsaukties uz Vienošanos par strīdu noregulēšanu (DSU).

2. Ja Strīdu noregulēšanas institūcija (DSB) uzskata, ka apstākļi ir pietiekoši nopietni un attaisno šādu rīcību, tā var pilnvarot Dalībvalsti vai Dalībvalstis pārtraukt pienākumu un specifisko saistību izpildīšanu pret jebkuru Dalībvalsti vai Dalībvalstīm atbilstoši DSU 22. pantam.

3. Ja kāda no Dalībvalstīm uzskata, ka jebkuri ieguvumi, ko tā būtu varējusi pamatot iegūt saskaņā ar citas Dalībvalsts specifiskajām saistībām atbilstoši šī Līguma III daļai, tiek likvidēti vai mazināti cita pasākuma piemērošanas rezultātā, kurš nav pret-runā ar šī Līguma nosacījumiem, tā var atsaukties uz DSU. Ja DSB nolemj, ka pasākums ir likvidējis vai mazinājis šādus ieguvumus, cietušajai Dalībvalstij ir tiesības uz abpusēji apmierinošu strīda noregulējumu, pamatojoties uz XXI panta 2. punktu, kurš var izpausties kā pasākuma modifikācija vai tā atcelšana. Gadījumā, ja attiecīgajām Dalībvalstīm nav iespējams panākt vienošanos savā starpā, tiek piemērots DSU 22. pants.

(1) Attiecībā uz līgumiem par izvairīšanos no dubultās aplikšanas ar nodokļiem, kas pastāv PTO Līguma spēkā stāšanās brīdī, šādu jautājumu var nodot Pakalpojumu tirdzniecības padomei tikai ar abu šī Līguma pušu piekrišanu.

XXIV pants

Pakalpojumu tirdzniecības padome

1. Pakalpojumu tirdzniecības padome veic funkcijas, kuras tai tiek deleģētas ar nolūku nodrošināt šī Līguma darbību un tuvināt tā mērķu izpildi. Padome var pēc saviem ieskatiem izveidot papildus organizācijas, ja tā uzskata, ka tas sekmēs tās funkciju pildīšanu.

2. Visu Dalībvalstu pārstāvji var piedalīties Padomē un, ja vien Padome nenolemj citādi, arī tās organizāciju darbībā.

3. Padomes priekšsēdētāju ievēl Dalībvalstis.

XXV pants

Tehniskā sadarbība

1. Dalībvalstu pakalpojumu sniedzēji, kuriem ir nepieciešama šāda palīdzība, var izmantot IV panta 2. punktā minēto kontaktu centru pakalpojumus.

2. Tehniskā palīdzība jaunattīstības valstīm tiek sniegta daudzpusējā līmenī ar Sekretariāta starpniecību un par to lemj Pakalpojumu tirdzniecības padome.

XXVI pants

Attiecības ar citām starptautiskajām organizācijām

Vispārējā padome nodrošina attiecīgas konsultāciju un sadarbības ar Apvienotajām Nācijām un tās specializētajām aģentūrām iespējas, kā arī iespēju sadarboties ar citām starpvaldību organizācijām, kuru kompetencē ir pakalpojumi.

VI DAĻA

NOBEIGUMA NOSACĪJUMI

XXVII pants

Priekšrocību neattiecināšana

Dalībvalsts var atteikties attiecināt ieguvumus no šī Līguma:

a) attiecībā uz pakalpojumu sniegšanu, ja tā konstatē, ka pakalpojums ir sniegts no valsts, kas nav Dalībvalsts, vai no Dalībvalsts teritorijas, attiecībā uz kuru atteikusies Dalībvalsts nepiemēro PTO Līgumu;

- b) jūras transporta pakalpojumu sniegšanas gadījumā, ja tā konstatē, ka pakalpojumu sniedz:
- i) izmantojot kuģi, kurš ir reģistrēts atbilstoši valsts, kas nav Dalībvalsts, likumiem, vai tādas Dalībvalsts likumiem, attiecībā uz kuru atteikusies Dalībvalsts nepiemēro PTO Līgumu, un
  - ii) persona, kura pārvalda un/vai izmanto kuģi pilnībā vai daļēji, bet kura nāk no valsts, kas nav Dalībvalsts, vai tādas Dalībvalsts, attiecībā uz kuru atteikusies Dalībvalsts nepiemēro PTO Līgumu;
- c) pakalpojuma piegādātājam – juridiskai personai, ja Dalībvalsts konstatē, ka šī persona nav citas Dalībvalsts pakalpojuma piegādātājs, vai arī, ka tas ir tādas Dalībvalsts pakalpojuma piegādātājs, attiecībā uz kuru atteikusies Dalībvalsts nepiemēro PTO Līgumu.
- d) “komerciālā pārstāvniecība” nozīmē jebkuru biznesa veidu vai profesionālu nodibinājumu, ieskaitot
- i) juridiska biroja izveidošanu vai uzturēšanu, vai
  - ii) pārstāvniecības vai filiāles izveidošanu un uzturēšanu
- pakalpojuma sniegšanas nolūkā Dalībvalsts teritorijā;
- e) pakalpojumu “sektors” nozīmē:
- i) attiecībā uz specifiskiem pakalpojumiem, vienu, vairākiem, vai visiem šī pakalpojuma apakšsektoriem, kā parādīts Dalībvalsts Grafikā,
  - ii) citādi, pilnībā visu šī pakalpojuma sektoru, ieskaitot visus tā apakšsektoros;
- f) “citas Dalībvalsts pakalpojums” nozīmē pakalpojumu, kurš tiek sniegts:

XXVIII pants

Definīcijas

Šī Līguma nolūkā:

- a) “pasākums” nozīmē jebkuru Dalībvalsts pasākumu, likumu, noteikumu, procedūru, lēmumu, administratīvu rīcību, vai jebkuru citu tā formu;
- b) “pakalpojuma sniegšana” ir pakalpojuma ražošana, sadale, mārketinga, pārdošana un nosūtīšana;
- c) “Dalībvalstu pasākumi, kas ietekmē pakalpojumu tirdzniecību” ietver pasākumus attiecībā uz:
  - i) pakalpojuma pirkšanu, samaksu vai izmantošanu;
  - ii) tādu pakalpojumu pieejamību un izmantošanu saistībā ar pakalpojuma sniegšanu, ko pieprasa Dalībvalstis ar nolūku izdarīt publisko piedāvājumu;
  - iii) Dalībvalstu personu klātbūtni, ieskaitot komerciālo pārstāvniecību, pakalpojuma sniegšanai citas Dalībvalsts teritorijā;
- d) “komerciālā pārstāvniecība” nozīmē jebkuru biznesa veidu vai profesionālu nodibinājumu, ieskaitot
  - i) juridiska biroja izveidošanu vai uzturēšanu, vai
  - ii) pārstāvniecības vai filiāles izveidošanu un uzturēšanu
 pakalpojuma sniegšanas nolūkā Dalībvalsts teritorijā;
- e) pakalpojumu “sektors” nozīmē:
  - i) attiecībā uz specifiskiem pakalpojumiem, vienu, vairākiem, vai visiem šī pakalpojuma apakšsektoriem, kā parādīts Dalībvalsts Grafikā,
  - ii) citādi, pilnībā visu šī pakalpojuma sektoru, ieskaitot visus tā apakšsektoros;
- f) “citas Dalībvalsts pakalpojums” nozīmē pakalpojumu, kurš tiek sniegts:
  - i) no Dalībvalsts teritorijas vai Dalībvalsts teritorijā, vai jūras transporta gadījumā – ar kuģi, kas reģistrēts atbilstoši šādas citas Dalībvalsts likumiem, vai ar šādas citas Dalībvalsts personas – pakalpojuma sniedzēja palīdzību, tai pārvaldot kuģi un/vai pilnībā vai daļēji izmantojot to; vai
  - ii) šīs citas Dalībvalsts pakalpojuma sniedzēja pakalpojuma sniegšanas gadījumā caur komerciālo pārstāvniecību vai ar fizisko personu palīdzību;
- g) “pakalpojuma sniedzējs” nozīmē jebkuru personu, kura sniedz pakalpojumu ⁽¹⁾;
- h) “pakalpojuma monopolsniedzējs” ir jebkuru kompānija vai privātpersona, kura attiecīgajā tirgū Dalībvalsts teritorijā ir pilnvarota, attiecīgās Dalībvalsts formāli nozīmēta, vai faktiski pastāv kā vienīgā šī pakalpojuma sniedzēja;
- i) “pakalpojuma patērētājs” nozīmē jebkuru personu, kas saņem vai izmanto pakalpojumu;
- j) “persona” nozīmē fizisku vai juridisku personu;

⁽¹⁾ Ja pakalpojumu nesniedz tieši juridiska persona, bet to sniedz, izmantojot citas komerciālās pārstāvniecības formas, piemēram, nodaļas vai pārstāvniecības biroju, šādi pārstāvētajam pakalpojuma sniedzējam (t.i., juridiskai personai), tomēr jāizturas tā, kā tas paredzēts pakalpojuma sniedzējiem saskaņā ar Līgumu. Šāds režīms attiecas uz pārstāvniecību, caur kuru pakalpojums tiek sniegts un tas nav jāattiecinā uz jebkurām citām pakalpojuma sniedzēja apakšvienībām, kuras atrodas ārpus teritorijas, kur pakalpojums tiek sniegts.

- k) "citas Dalībvalsts fiziska persona" nozīmē fizisku personu, kura dzīvo šīs Dalībvalsts vai jebkuras citas Dalībvalsts teritorijā, un kura atbilstoši šīs citas Dalībvalsts likumam:
- i) ir šīs citas Dalībvalsts pilsonis; vai
  - ii) kurai ir tiesības uz pastāvīgu dzīvi šajā citā Dalībvalstī, tādas Dalībvalsts gadījumā,
    - 1) kurai nav pamatiedzīvotāju; vai
    - 2) kura attiecina pēc būtības vienādu režīmu uz saviem pastāvīgajiem iedzīvotājiem un uz saviem pilsoņiem attiecībā uz pasākumiem, kuri ietekmē pakalpojumu tirdzniecību, kā fiksēts tās uzņemšanā vai pievienošanās PTO Līgumam, ar nosacījumu, ka nevienai citai Dalībvalstij nav jāpiešķir šādiem pastāvīgajiem iedzīvotājiem režīms, kas ir daudz labvēlīgāks, nekā to varētu piešķirt šī cita Dalībvalsts šādiem pastāvīgajiem iedzīvotājiem. Šāda paziņošana ietver apliecinājumu pret šiem pastāvīgajiem iedzīvotājiem, uzņemoties atbilstoši tās likumiem un noteikumiem, tos pašus pienākumus, kādus Dalībvalsts pilda attiecībā uz saviem pilsoņiem;
- l) "juridiska persona" ir jebkura juridiska persona, kura attiecīgi izveidota, vai citādi organizēta atbilstoši piemērojamiem tiesību aktiem, peļņas vai citā nolūkā, privātīpašumā vai valdības īpašumā esoša, ieskaitot jebkuru korporāciju, trestu, kooperatīvu, kopuzņēmumu, viena īpašnieka īpašumu vai asociāciju;
- m) "citas Dalībvalsts juridiska persona" nozīmē juridisku personu, kura ir vai nu:
- i) izveidota vai citādi organizēta saskaņā ar šīs citas Dalībvalsts tiesību aktiem, un ir iesaistīta ievērojamās biznesa operācijās šīs Dalībvalsts vai jebkuras citas Dalībvalsts teritorijā; vai
  - ii) pakalpojuma sniegšanas gadījumā caur komerciālo pārstāvniecību, kura pieder vai kuru kontrolē:
    - 1) šīs Dalībvalsts fiziskās personas; vai
    - 2) šīs citas Dalībvalsts juridiskās personas, kuras noteiktas i) apakšpunktā;
  - n) juridiska persona
    - i) "pieder" Dalībvalsts personām, ja vairāk nekā 50 % kapitāla daļas tajā pilnībā pieder šīs Dalībvalsts personām;
    - ii) tiek "kontrolēta" no Dalībvalsts personu puses, ja šādām personām ir tiesības iecelt savu direktoru vairākumu vai citādi likumiski vadīt to darbību;
    - iii) ir "savstarpēji saistīta" ar citu personu, kad tā kontrolē pēdējo, vai to kontrolē šī cita persona, kā arī tad, kad pirmo un otro kopā kontrolē viena un tā pati persona;
  - o) "tiešie nodokļi" sastāda visus kopējo ienākumu, kopējā kapitāla nodokļus, vai ienākuma vai kapitāla daļu nodokļus, ieskaitot īpašuma atsavināšanas peļņas nodokļus, īpašuma, mantojuma un dāvinājuma nodokļus, kopējās algas un uzņēmuma maksātās darba samaksas nodokļus, kā arī kapitāla novērtēšanas nodokļus.

XXIX pants

Pielikumi

Šī Līguma pielikumi ir tā neatņemama sastāvdaļa.

*Pielikums II pantam Izņēmumi***DARBĪBAS SFĒRA**

1. Šis pielikums precizē nosacījumus, atbilstoši kuriem Dalībvalsts, šim Līgumam stājoties spēkā, ir atbrīvota no tās saistībām saskaņā ar II panta 1. punktu.
2. Jebkuri jauni atbrīvojumi, kas tiek piemēroti pēc PTO Līguma spēkā stāšanās brīža, tiek izskatīti saskaņā ar šī Līguma IX panta 3. punktu.

Pārskats

3. Pakalpojumu tirdzniecības padome izskata visus izņēmumus, kas ir piešķirti uz laiku ilgāku par 5 gadiem. Pirmais šāds pārskats tiek veikts ne vēlāk kā 5 gadus pēc PTO Līguma stāšanās spēkā.
4. Pakalpojumu tirdzniecības padome savā pārskatā:
  - a) pārbauda, vai apstākļi, kuri izsauca izņēmuma nepieciešamību, vēl ir spēkā;
  - b) nosaka jebkura turpmākā pārskata datumu.

Izbeigšana

5. Dalībvalsts atbrīvojums no tās saistībām atbilstoši Līguma II panta 1. punktam attiecībā uz īpašu pasākumu, izbeidzas datumā, kas ir noteikts izņēmumā.
6. Principā šādi atbrīvojumi nedrīkstētu pārsniegt 10 gadu termiņu. Jebkurā gadījumā, tie ir pakļauti sekojošiem tirdzniecības liberalizēšanas sarunu raundiem.
7. Dalībvalsts paziņo Pakalpojumu tirdzniecības padomei, beidzoties atbrīvojuma termiņam, ka Līgumam neatbilstošais pasākums ir padarīts atbilstošs šī Līguma II panta 1.punktam.

II panta izņēmumu saraksti

[II panta 2. punkta saraksti, par kuriem panākta vienošanās, tiks pievienoti PTO Līguma eksemplāram]

Pielikums par fizisko personu, kuras sniedz pakalpojumus saskaņā ar šo Līgumu, pārvietošanos

1. Šis pielikums ir spēkā attiecībā uz pasākumiem, kas skar fiziskas personas, kuras ir Dalībvalsts pakalpojumu sniedzēji, un Dalībvalsts fiziskās personas, kuras nodarbina Dalībvalsts pakalpojumu sniedzējs, attiecībā uz pakalpojuma sniegšanu.
2. Līgums nav spēkā attiecībā uz pasākumiem, kas skar fiziskas personas, kuras meklē pieeju Dalībvalsts darba tirgum, tā nav spēkā arī pasākumiem attiecībā uz pilsonību, pastāvīgu dzīvesvietu vai pastāvīgu nodarbinātību.
3. Saskaņā ar Līguma III un IV daļām, Dalībvalstis var sarunu ceļā vienoties par specifiskām saistībām, kas piemērojamas attiecībā uz visu kategoriju fizisko personu pārvietošanos, kuras sniedz pakalpojumus saskaņā ar šo Līgumu. Fiziskām personām, kuras ir pakļautas specifiskām saistībām, ir atļauts sniegt pakalpojumus atbilstoši šo saistību nosacījumiem.
4. Līgums neattiecināms uz pasākumu piemērošanu, kas regulē fizisko personu iebraukšanu vai to pagaidu uzturēšanos tās teritorijā, ieskaitot pasākumus, kas nepieciešami, lai aizsargātu tās robežu integritāti un nodrošinātu, ka fiziskās personas pareizi šķērso tās robežas, ar nosacījumu, ka šādi pasākumi netiek īstenoti tā, ka tie likvidē vai mazina ieguvumus, kas rodas jebkurai Dalībvalstij saskaņā ar specifisko saistību nosacījumiem ⁽¹⁾.

⁽¹⁾ Tikai un vienīgi vīzas pieprasīšanas fakts noteiktu Dalībvalstu fiziskām personām un nevis no citām Dalībvalstīm, netiek uzskatīts par ieguvuma mazināšanu vai likvidēšanu saskaņā ar specifiskajām saistībām.

Pielikums par gaisa transporta pakalpojumiem

1. Šis Pielikums ir spēkā attiecībā uz pasākumiem, kuri ietekmē plānotu vai neplānotu gaisa transporta pakalpojumu tirdzniecību un tam pakārtotus pakalpojumus. Ar šo tiek apliecināts, ka jebkuras specifiskas saistības vai pienākumi saskaņā ar šo Līgumu nemazina vai neietekmē Dalībvalsts saistības atbilstoši divpusējiem vai daudzpusējiem līgumiem, kuri ir spēkā PTO Līguma spēkā stāšanās brīdī.
2. Līgums, ieskaitot tā strīdu noregulēšanas procedūras, nav spēkā attiecībā uz pasākumiem, kuri ietekmē:
  - a) satiksmes tiesības, arī piešķirtas; vai
  - b) pakalpojumus, kuri tieši saistīti ar satiksmes tiesību izmantošanu,izņemot, kā paredzēts šī pielikuma 3. punktā.
3. Līgums ir spēkā attiecībā uz pasākumiem, kuri ietekmē:
  - a) lidmašīnu remonta un uzturēšanas pakalpojumus;
  - b) gaisa transporta pakalpojumu pārdošanu un mārketingu;
  - c) datoru rezervācijas sistēmu (CRS) pakalpojumus.
4. Līgumā paredzētās strīdu noregulēšanas procedūras var izmantot tikai tad, ja attiecīgās Dalībvalstis ir uzņēmušās pienākumus un specifiskas saistības un, ja strīdu noregulēšanas procedūru iespējas divpusējos un citos daudzpusējos līgumos vai nolīgumos ir izsmeltas.
5. Pakalpojumu tirdzniecības padome periodiski, vismaz reizi piecos gados, pārskata izmaiņas gaisa transporta sektorā un šī pielikuma darbību, lai spriestu par Līguma turpmāko piemērošanu šajā sektorā.
6. Definīcijas:
  - a) "Lidmašīnu remonta un uzturēšanas pakalpojumi" nozīmē pasākumus, kas veikti lidmašīnai vai tās daļā, kamēr tā ir izņemta no apkalpošanas un tie neietver tā saucamo līnijas uzturēšanu.
  - b) "Gaisa transporta pakalpojumu pārdošana un mārketinga" nozīmē attiecīgajai gaisa pārvadājumu organizācijai iespēju pārdot un brīvi tirgoties ar tās gaisa transporta pakalpojumiem, ieskaitot visus mārketinga aspektus, tādus kā tirgus izpēti, reklāma un sadale. Šie pasākumi neietver gaisa transporta pakalpojumu cenu noteikšanu, ne arī piemērojamos nosacījumus.
  - c) "Datoru rezervācijas sistēmas (CRS) pakalpojumi" nozīmē pakalpojumus, ko sniedz datorizētās sistēmas, kuras satur informāciju par gaisa transporta grafikiem, pieejamību tām, samaksu un samaksas noteikumus, kurus izmantojot var veikt rezervēšanu vai izsniegt biļetes.
  - d) "Satiksmes tiesības" nozīmē plānoto un neplānoto dienestu tiesības darboties un/vai pārvadāt pasažierus, kravu un pastu kompensācijai vai īrēt no teritorijas, virzienā uz to, tajā, vai pāri Dalībvalsts teritorijai, ieskaitot apkalpojamās centrus, veicamos maršrutus, pārvadājamās tirdzniecības veidus, paredzamo ietilpību, piemērojamos tarifus un to nosacījumus un gaisa līniju noteikšanas kritērijus, ieskaitot tādus kritērijus kā skaits, piederība un kontrole.

*Pielikums par finansu pakalpojumiem***1. Darbības sfēra un definīcija**

- a) Šis pielikums ir spēkā attiecībā uz pasākumiem, kuri ietekmē finansu pakalpojumus. Atsauce uz finansu pakalpojuma sniegšanu šajā pielikumā nozīmē pakalpojuma sniegšanu, kā noteikts Līguma I panta 2. punktā.
- b) Līguma I panta 3. b) punkta nolūkā, "pakalpojumi, kas sniegti, realizējot valsts varas pilnvaras" nozīmē sekojošo:
  - i) pasākumus, ko veic centrālā banka vai monetārā institūcija vai arī jebkura juridiska persona, kas nodarbojas ar monetārās vai apmaiņas kursa politiku;
  - ii) pasākumus, kas veido sociālās nodrošināšanas vai valsts pensiju piešķiršanas plānu likumiskās sistēmas daļu;
  - iii) citus pasākumus, ko veic sabiedriska organizācija, lai atskaitītos vai lai garantētu, kā arī lai izmantotu valdības finansu resursus.
- c) Līguma I panta 3. b) apakšpunkta nolūkā, ja Dalībvalsts atļauj, ka jebkuru no pasākumiem, kas minēti šī punkta b) ii) vai b) iii) apakšpunktos, veic tās finansu pakalpojumu sniedzēji, konkurējot sabiedrisku organizāciju vai finansu pakalpojumu sniedzēju, "pakalpojumi" ietver šādus pasākumus.
- d) Līguma I panta 3. c) apakšpunkts nav spēkā attiecībā uz pakalpojumiem, kurus aptver šis pielikums.

2. Iekšzemes regulēšana

- a) Neskatoties uz jebkuriem citiem Līguma nosacījumiem, Dalībvalsti neattur no pasākumu veikšanas saprātīgu iemeslu dēļ, ieskaitot investoru, depozitoru, politikas īstenotāju vai personu, kurām finansu pakalpojumu sniedzējs ir parādā nenosegto nodevu, aizsardzību, vai finansu sistēmas integritātes un stabilitātes nodrošināšanu. Ja šādi pasākumi neatbilst Līguma nosacījumiem, tie netiek izmantoti, lai izvairītos no Dalībvalsts saistībām vai pienākumiem saskaņā ar šo Līgumu.
- b) Nekas Līgumā netiek interpretēts, lai pieprasītu Dalībvalsti izpaust informāciju attiecībā uz individuālo klientu lietām un rēķiniem vai attiecībā uz jebkuru konfidenciālu informāciju, vai informāciju par īpašumu, kāda ir juridisko organizāciju rīcībā.

3. Atzīšana

- a) Dalībvalsts var atzīt jebkuras citas valsts saprātīgus pasākumus, nosakot, kā Dalībvalsts pasākumi tiks piemēroti attiecībā uz finansu pakalpojumiem. Šāda atzīšana, kuru var panākt ar harmonizāciju vai citādi, var tikt pamatota ar līgumu vai vienošanos ar attiecīgo valsti, kā arī to var piešķirt atsevišķi.
- b) Dalībvalsts, kura ir šāda līguma vai vienošanās, kā minēts a) apakšpunktā, esošā vai paredzamā dalībiece, paredz vienlīdzīgas iespējas citām ieinteresētajām Dalībvalstīm vest sarunas attiecībā uz to pievienošanos šādiem līgumiem vai vienošanās, vai arī sarunas par līdzīgiem līgumiem vai vienošanās, atbilstoši apstākļiem, kuros būtu vienlīdzīga regulēšana, pārraudzība, šādas regulēšanas īstenošana, un, ja nepieciešams, procedūras attiecībā uz informācijas apmaiņu starp līguma vai vienošanās pusēm. Ja Dalībvalsts piešķir atzīšanu atsevišķi, tā sniedz vienlīdzīgas iespējas jebkurai citai Dalībvalstij parādīt, ka šādi apstākļi eksistē.
- c) Ja Dalībvalsts ir pārdomājusi attiecībā uz jebkuras citas valsts saprātīgu pasākumu atzīšanu, VII panta 4.b) punkts nav spēkā.

4. Strīdu noregulēšana

Komisijas, kas izveidotas strīdu gadījumā par saprātīgiem jautājumiem un citiem finansu jautājumiem, veic nepieciešamo ekspertīzi atbilstoši strīdīgajam specifiskajam finansu pakalpojumam.

5. Definīcijas

Šī pielikuma nolūkā:

- a) Finansu pakalpojums ir jebkurš finansiāla rakstura pakalpojums, kuru piedāvā Dalībvalsts finansu pakalpojuma sniedzējs. Finansu pakalpojumi ietver visus apdrošināšanas un ar apdrošināšanu saistītos

pakalpojumus, kā arī visus banku un citus finanšu pakalpojumus (izņemot apdrošināšanu). Finanšu pakalpojumi ietver sekojošas darbības:

Apdrošināšana un ar apdrošināšanu saistītie pakalpojumi

- i) Tiesā apdrošināšana (ieskaitot kolektīvo apdrošināšanu):
  - (A) dzīvības
  - (B) pārējā
- ii) Pārapirošināšana un retrocesija;
- iii) Apdrošināšanas starpniecība, kā piemēram, brokeru un aģentu pakalpojumi;
- iv) Apdrošināšanas palīgpakalpojumi, kā piemēram, konsultāciju, statistikas, riska novērtēšanas un pretenziju novērtēšanas pakalpojumi.

Banku un citi finanšu pakalpojumi (izņemot apdrošināšanu)

- v) depozītu un citu atmaksājamu sabiedrisko naudas summu pieņemšana;
- vi) visa veida aizdevumi, ieskaitot patērētāja kredītu, hipotēku kredītu, arī komerciālo operāciju starpniecība un finansēšana;
- vii) finanšu līzings;
- viii) visi maksājumu un naudas transmisijas pakalpojumi, ieskaitot kredītkartes, maksāšanas un debeta kartes, ceļojumu čekus un bankas čekus;
- ix) garantijas un saistības;
- x) tirgojoties uz sava rēķina vai uz klientu rēķina, vai nu apmaiņas kārtībā, atklātā tirgū vai citādi, ar sekojošo:
  - (A) naudas tirgus dokumentiem (ieskaitot čekus, rēķinus, sertifikātus, depozītus);
  - (B) ārvalstu valūtu;
  - (C) atvasināto produkciju, ieskaitot, bet, neaprobežojoties ar *futures & options*;
  - (D) valūtas maiņas kursu un procentu likmju dokumentiem, ieskaitot *swaps & forward rate* vienošanās;
  - (E) tratas vērtspapīriem;
  - (F) citiem apgrozāmiem dokumentiem un finanšu aktīviem, ieskaitot zelta stieņus.
- xi) piedalīšanās visu veidu vērtspapīru emisijā, ieskaitot apņemšanos finansēt un aģenta pienākumu pildīšanu (valsts līmenī vai privāti) un pakalpojumu sniegšanu sakarā ar šādu emisiju;
- xii) naudas brokerēšana;
- xiii) aktīvu pārvalde, tāda kā skaidras naudas vai portfeļa pārvalde, visu kolektīvo investīciju formu pārvalde, pensiju fondu pārvalde, drošības, depozīta un kredīta pakalpojumi;
- xiv) norēķinu un klīringa pakalpojumi par finanšu aktīviem, ieskaitot vērtspapīrus, atvasināto produkciju, un citus apgrozības spējīgus dokumentus;
- xv) citu finanšu pakalpojumu sniedzēju finanšu informācijas sniegšana un nodošana, finanšu datu apstrāde un attiecīgās programmas;

- xvi) padomdevēju, starpnieku un citi finanšu palīgpakalpojumi visa veida darbībai, kas uzskaitīta v) - xv) apakšpunktos, ieskaitot kredīta izskatīšanu un analīzi, investīciju un vērtspapīru portfeļa izpēti un padomus attiecībā uz uzkrājumiem un kopīgu pārstrukturēšanu un stratēģiju.
  - b) Finanšu pakalpojuma sniedzējs nozīmē jebkuru fizisku vai juridisku Dalībvalsts personu, kura vēlas sniegt vai sniedz finanšu pakalpojumus, bet termins "finanšu pakalpojuma sniedzējs" neietver valsts iestādi.
  - c) "Sabiedriska organizācija" nozīmē:
    - i) Dalībvalsts valdības, centrālās bankas vai monetāro iestādi, vai iestādi, kura pieder vai kuru kontrolē Dalībvalsts, kura ir būtiski iesaistīta valdības funkciju vai darbības valdības vajadzībām veikšanā neietverot iestādi, kura ir būtiski iesaistīta finanšu pakalpojumu sniegšanā uz komerciāliem nosacījumiem; vai
    - ii) privātu iestādi, kura veic funkcijas, kuras parasti veic centrālā valdība vai monetārā iestāde, pildot šādas funkcijas.
-

Otrais Pielikums par finansu pakalpojumiem

1. Neskatoties uz Līguma II pantu un II pielikumu par izņēmumiem 1. un 2. punktiem, Dalībvalsts var 60 dienu laikā, četrus mēnešus pēc PTO Līguma spēkā stāšanās brīža, uzskaitīt šajā pielikumā pasākumus, kuri attiecas uz finansu pakalpojumiem, kuri neatbilst Līguma II panta 1. punktam.
  2. Neskatoties uz Līguma XXI pantu, Dalībvalsts var 60 dienu laikā, četrus mēnešus pēc PTO Līguma spēkā stāšanās brīža, papildināt, izmainīt vai atcelt visas specifiskās saistības attiecībā uz finansiālajiem pakalpojumiem vai daļu no tiem, kas ierakstīti tās Grafikā.
  3. Pakalpojumu tirdzniecības padome nosaka jebkuras procedūras, kas ir nepieciešamas 1. un 2. punktu piemērošanai.
-

Pielikums par sarunām par jūras transporta pakalpojumiem

1. II pants un pielikums II panta izņēmumiem, ieskaitot prasību uzskaitīt pielikumā jebkuru pasākumu, kurš neatbilst vislielākās labvēlības režīmam, ko uztur Dalībvalsts, stājas spēkā starptautiskajai kuģniecībai, papildus pakalpojumiem un pieejai ostu iekārtām un to izmantošanai tikai:
    - a) ja noteikts īstenošanas termiņš saskaņā ar Ministru lēmuma Par sarunām par jūras transporta pakalpojumiem 4. punktu; vai
    - b) gadījumā, ja sarunām nav panākumu, Sarunu grupas par jūras transporta pakalpojumiem galīgā ziņojuma, kas sagatavots šim Lēmumam, iesniegšanas dienā.
  2. 1. punkts nav spēkā nevienām specifiskām saistībām attiecībā uz jūras transporta pakalpojumiem, kas ierakstītas Dalībvalsts Grafikā.
  3. Sākot no sarunu nobeiguma, kā minēts 1. punktā, un pirms īstenošanas termiņa, Dalībvalsts var papildināt, izmainīt vai atcelt visas specifiskās saistības šajā sektorā vai daļu no tām, bez kompensācijas piedāvājuma, neskatoties uz XXI panta nosacījumiem.
-

*Pielikums par telekomunikācijām***1. Mērķi**

Atzīstot telekomunikāciju pakalpojumu sektora specifiku, un jo īpaši tā divējādo lomu gan kā skaidri izteiktam ekonomiskās darbības sektoram, gan kā pamata izpausmes līdzeklim citām ekonomiskajām darbībām, Dalībvalstis ir vienojušās par sekojošo pielikumu, lai precizētu Līguma nosacījumus attiecībā uz pasākumiem, kas skar valsts telekomunikāciju transporta tīklus, pieeju to pakalpojumiem un to izmantošanu. Attiecīgi, šis pielikums sniedz piezīmes un papildus nosacījumus Līgumā.

2. Darbības sfēra

- a) Šis pielikums ir spēkā visiem Dalībvalsts pasākumiem, kuri ietekmē pieeju publiskajiem telekomunikāciju transporta tīkliem, ar tiem saistītajiem pakalpojumiem un to izmantošanai ⁽¹⁾.
- b) Šis pielikums nav spēkā pasākumiem, kuri ietekmē radio un televīzijas programmu kabeļu pārraidi.
- c) Nekas šajā Līgumā netiek interpretēts, lai:
  - i) pieprasītu Dalībvalstij pilnvarot jebkuras citas Dalībvalsts pakalpojumu sniedzēju nodibināt, izveidot, iegūt, iznomāt, lietot vai sniegt telekomunikāciju transporta tīklus vai pakalpojumus, izņemot tos, kas paredzēti pirmās Grafikā;
  - ii) pieprasītu Dalībvalstij (vai – liktu Dalībvalstij obligāti pieprasīt no tās jurisdikcijā esošajiem pakalpojumu sniedzējiem) nodibināt, izveidot, iegūt, iznomāt, lietot vai sniegt telekomunikāciju transporta tīklus vai pakalpojumus, kuri kopumā netiek publiski piedāvāti.

3. Definīcijas

Šī pielikuma nolūkā:

- a) "Telekomunikācijas" nozīmē signālu transmisiju un saņemšanu, ko veic ar jebkuriem elektromagnētiskiem līdzekļiem.
- b) "Publiskie telekomunikāciju transporta pakalpojumi" nozīmē jebkurus Dalībvalsts precīzi formulētus vai darbojošos telekomunikāciju transporta pakalpojumus, kuri piedāvāti vispārējai publiskai lietošanai. Šādi pakalpojumi var *inter alia* ietvert telegrāfu, telefonu, teleksu un datu raidīšanu, kas tipiski ietver klienta sniegtās informācijas tūlītēju pārraidīšanu starp diviem vai vairākiem telpas punktiem bez izmaiņām klienta informācijas formā un saturā pārraidīšanas laikā.
- c) "Publiskie telekomunikāciju transporta tīkli" nozīmē publisko telekomunikāciju infrastruktūru, kas nodrošina telekomunikācijas starp diviem un vairākiem noteiktajiem tīklu pārtraukuma – galapunktiem.
- d) "Interkorporatīvās komunikācijas" nozīmē telekomunikācijas, ar kuru palīdzību firmā sazinās firmas ietvaros, vai arī tās apakšstruktūru starpā, starp nodaļām un, saskaņā ar Dalībvalsts iekšzemes likumiem un noteikumiem, ar tās kontrolētajām firmām – filiālēm. Šajā nolūkā jēdzienus "apakšstruktūras", "nodaļas", un, kur tas piemērojams – "filiāles", ir jānosaka katrai Dalībvalstij. "Interkorporatīvās komunikācijas" šajā pielikumā izslēdz komerciālus un nekomerciālus pakalpojumus, kas tiek sniegti firmām, kuras nav ar tām saistītās apakšstruktūras, nodaļas vai filiāles, vai, kuri tiek piedāvāti klientiem vai potenciālajiem klientiem.
- e) Jebkurai atsaucei uz šī pielikuma punktu vai apakšpunktu jāietver visas tā apakšnodaļas.

4. Atklātība

Šī Līguma III panta piemērošanas procesā katra Dalībvalsts nodrošina, ka attiecīgā informācija par apstākļiem, kas ietekmē pieeju publiskajiem telekomunikāciju transporta tīklu pakalpojumiem un to izmantošanu, ir publiski pieejama, ieskaitot: tarifus un citus pakalpojumu nosacījumus un apstākļus; tehnisko sakarību īpatnības šādos tīklos un pakalpojumos; informāciju par institūcijām, kuras ir atbildīgas par standartu, kuri ietekmē šādu pieeju un izmantošanu, sagatavošanu un pieņemšanu; apstākļus, kas attiecas uz terminālo vai citu iekārtu iesaistišanu; un paziņošanas, reģistrācijas vai licenzēšanas prasības, ja tādas ir.

5. Pieeja publiskajiem telekomunikāciju transporta tīkliem, pakalpojumiem un to izmantošana

- a) Katra Dalībvalsts nodrošina, ka jebkuram kādas citas Dalībvalsts pakalpojumu sniedzējam tiek dota pieeja publiskajiem telekomunikāciju transporta tīkliem, pakalpojumiem un to izmantošanai, pamatojoties uz saprātīgiem un nediskriminējošiem nosacījumiem un apstākļiem, kas nepieciešami, lai sniegtu pakalpojumu, kas ietverts tās Grafikā. Šī saistība tiek piemērota *inter alia* punktos b) - f) ⁽¹⁾.

⁽¹⁾ Šis punkts jāsaprot tādā nozīmē, ka katra Dalībvalsts nodrošina šī Pielikuma saistības piemērošanu valsts telekomunikāciju transporta tīklu un pakalpojumu piegādātājiem, ar jebkādiem šim nolūkam nepieciešamajiem pasākumiem.

⁽²⁾ Termins "nediskriminējošs" tiek saprasts kā tāds, kas attiecas uz vislielākās labvēlības un nacionālo režīmu, kā noteikts Līgumā, kā arī tāds, kas atspoguļo noteiktam sektoram atbilstošu specifisku termina pielietošanu, lai nozīmētu "nosacījumus un apstākļus, kas nav mazāk labvēlīgi kā tie, kas piešķirti līdzīgu publisku telekomunikāciju transporta tīklu vai pakalpojumu jebkuram citam lietotājam tādos pašos apstākļos."

- b) Katra Dalībvalsts nodrošina, ka jebkuram kādas citas Dalībvalsts pakalpojumu sniedzējam tiek dota pieeja publiskajiem telekomunikāciju transporta tīkliem, pakalpojumiem un to izmantošanai šīs Dalībvalsts robežās vai aiz tām, ieskaitot privāti iznomātus sakaru kanālus, un tādā nolūkā nodrošina, saskaņā ar e) un f) punktiem, ka šādiem pakalpojumu sniedzējiem ir atļauts:
- i) pirkt vai nomāt un piesaistītu terminālo vai citas iekārtas, kuras ir savstarpēji saistītas ar tīklu un kuras ir nepieciešamas, lai sniegtu pakalpojumus;
  - ii) savstarpēji savienotu privāti iznomātos vai īpašumā esošos sakaru kanālus ar publiskajiem telekomunikāciju transporta tīkliem un pakalpojumiem vai ar sakaru kanāliem, kurus nomā vai kuri ir cita pakalpojuma sniedzēja īpašums; un
  - iii) lai izmantotu pēc pakalpojuma sniedzēja izvēles darbojošos protokolus jebkura pakalpojuma sniegšanā, izņemot tos, kuri nepieciešami, lai nodrošinātu publiski vispārpiejamus telekomunikāciju transporta tīklus un pakalpojumus.
- c) Katra Dalībvalsts nodrošina, ka jebkuras citas Dalībvalsts pakalpojuma sniedzēji var izmantot publiskos telekomunikāciju transporta tīklus un pakalpojumus informācijas kustībai tās robežās vai aiz tām, ieskaitot šādu pakalpojumu sniedzēju interkorporatīvās komunikācijas, un, lai piekļūtu informācijai, kas atrodas datu bāzēs vai citādi uzglabātas tehniski nolasāmā formā jebkuras Dalībvalsts teritorijā. Par jebkuriem jauniem vai grozītiem pasākumiem, kurus veic Dalībvalsts, kas būtiski ietekmētu šādu izmantošanu, ir jāpaziņo un šie pasākumi ir apspriežami saskaņā ar šī Līguma attiecīgajiem nosacījumiem.
- d) Neskatoties uz iepriekšējo punktu, Dalībvalsts var veikt nepieciešamos pasākumus, lai nodrošinātu sniegto ziņu drošību un konfidencialitāti atbilstoši prasībai, ka šādi pasākumi netiks piemēroti veidā, kas varētu radīt patvarīgus vai neattaisnotus diskriminējošus līdzekļus vai slēptu pakalpojumu tirdzniecības ierobežošanu.
- e) Katra Dalībvalsts nodrošina, ka nekādi nosacījumi netiek izvirzīti attiecībā uz pieeju publiskajiem telekomunikāciju transporta tīkliem un pakalpojumiem un to izmantošanu, izņemot tos, kas nepieciešami:
- i) lai aizsargātu publisko telekomunikāciju transporta tīklu un pakalpojumu publisko pakalpojumu sniedzēju pienākumus, īpaši to spēju padarīt to tīklus vai pakalpojumus publiski vispārpiejamus;
  - ii) lai aizsargātu publisko telekomunikāciju transporta tīklu vai pakalpojumu tehnisko integritāti; vai
  - iii) lai nodrošinātu, ka jebkuras citas Dalībvalsts pakalpojumu sniedzēji nesniedz pakalpojumus, ja vien tas nav atļauts atbilstoši saistībām Dalībvalsts Grafikā.
- f) Gadījumā, ja nosacījumi atbilst kritērijiem, kas noteikti e) punktā, pieejai publiskajiem telekomunikāciju transporta tīkliem un pakalpojumiem tie var ietvert:
- i) ierobežojumus attiecībā uz atkārtotu pārdošanu vai šādu pakalpojumu dalītu izmantošanu;
  - ii) prasību izmantot specifiskas tehniskus interfeisus, ieskaitot interfeisu protokolus, šādu tīklu un pakalpojumu savstarpējai saslēgšanai;
  - iii) nepieciešamības gadījumā prasības šādu pakalpojumu savstarpējas operatīvātes veicināšanai un 7.a) punktā noteikto mērķu sasniegšanai;
  - iv) katru terminālo vai citu iekārtu pieņemšanu, kuri ir savietojami ar tīklu un tehniskajām prasībām par šādu iekārtu iesaistīšanu šādos tīklos;
  - v) ierobežojumus par privāti nomāto vai valdījumā esošo sakaru kanālu saslēgšanu ar šādiem tīkliem vai pakalpojumiem, ko izīrējis, vai, kuri pieder citam pakalpojumu sniedzējam; vai
  - vi) paziņošanu, reģistrāciju un licencēšanu.
- g) Neskatoties uz iepriekšējiem šīs nodaļas punktiem, jaunattīstības Dalībvalsts atbilstoši tās attīstības līmenim, nosaka nepieciešamos saprātīgos nosacījumus pieejai publiskajiem telekomunikāciju transporta tīkliem, pakalpojumiem un to izmantošanai, lai nostiprinātu tās iekšzemes telekomunikāciju infrastruktūru un pakalpojumu apjomu un palielinātu to piedalīšanos starptautiskajā telekomunikāciju pakalpojumu tirdzniecībā. Šādi nosacījumi tiek precizēti Dalībvalsts Grafikā.

6. Tehniskā sadarbība

- a) Dalībvalstis atzīst, ka efektīva, attīstīta telekomunikāciju infrastruktūra valstīs, īpaši jaunattīstības valstīs, ir būtiska to pakalpojumu tirdzniecības paplašināšanai. Tādēļ Dalībvalstis apstiprina un veicina attīstīto un jaunattīstības valstu, to publisko telekomunikāciju transporta tīklu un pakalpojumu sniedzēju un citu struktūru iespējami plašu piedalīšanos starptautisko un reģionālo organizāciju attīstības programmās, ieskaitot Starptautisko Telekomunikāciju apvienību, Apvienoto Nāciju Attīstības programmu un Starptautisko Rekonstrukcijas un Attīstības banku.
- b) Dalībvalstis veicina un atbalsta sadarbību telekomunikāciju jomā starp jaunattīstības valstīm starptautiskā, reģionālā un zemākajā reģionālajā līmenī.
- c) Sadarbībā ar attiecīgajām starptautiskajām organizācijām Dalībvalstis iespēju robežās dara jaunattīstības valstīm pieejamu informāciju par telekomunikāciju pakalpojumiem un izmaiņām telekomunikācijās un informācijas tehnoloģijā, lai palīdzētu nostiprināt šādu valstu iekšzemes telekomunikāciju pakalpojumu sektoru.
- d) Dalībvalstis īpaši apsver vismazāk attīstīto valstu iespējas ārvalstu telekomunikāciju pakalpojumu sniedzēju piesaistīšanā, tiem palīdzot tehnoloģijas nodošanā, apmācībā un citos pasākumos, kas atbalsta to telekomunikāciju infrastruktūras attīstību un to telekomunikāciju pakalpojumu tirdzniecības paplašināšanos.

7. Saistība ar starptautiskajām organizācijām un līgumiem

- a) Dalībvalstis atzīst starptautisko standartu nozīmi telekomunikāciju tīklu un pakalpojumu globālā savietojamībā un telekomunikāciju tīklu savstarpējas sadarbības nozīmi un apņemas izstrādāt šādus standartus, izmantojot atbilstošo starptautisko institūciju darbību, ieskaitot Starptautisko Telekomunikāciju apvienību un Starptautisko Standartizācijas organizāciju.
- b) Dalībvalstis atzīst starpvaldību un nevalstisko organizāciju un vienošanos lomu, nodrošinot iekšzemes un pasaules telekomunikāciju dienestu, īpaši Starptautiskās Telekomunikāciju apvienības, efektīvu darbību. Dalībvalstis nepieciešamības gadījumā veic attiecīgus pasākumus, lai konsultētos ar šādām organizācijām par jautājumiem, kas izriet no šī pielikuma īstenošanas.

Pielikums sarunām par pamata telekomunikācijām

1. II pants un pielikums par II panta izņēmumiem, ieskaitot prasību uzskaitīt pielikumā jebkuru pasākumu, kas neatbilst Dalībvalsts saglabātajam vislielākās labvēlības režīmam, stājas spēkā pamata telekomunikācijām tikai:
    - a) izpildes dienā, kas jānosaka saskaņā ar Ministriju Lēmuma pie Sarunām par pamata telekomunikācijām 5. punktu; vai,
    - b) gadījumā, ja sarunas nav bijušas sekmīgas, Sarunu grupas par pamata telekomunikācijām galīgā ziņojuma, kas sagatavots šim Lēmumam, dienā.
  2. 1. punkts nav spēkā attiecībā specifiskām saistībām par pamata telekomunikācijām, kas ierakstītas Dalībvalsts Grafikā.
-